

मुक्तस्वाध्यायपीठम्
(Institute of Distance Education)
केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालय

५६-५७, इन्स्टीट्यूशनल एरिया, जनकपुरी,
नवदेहली-११० ०५८

शास्त्री (तृतीयवर्षम्) - पञ्चमपत्रम् (व्याकरणम्)
प्रदत्तकार्यम् (Assignment)

2021-22

पत्रम् - विषयः -
अध्येतुः नाम - पञ्जीकरणसंख्या -
अध्येतुः कृते एतत्पुस्तिकाप्रेषणदिनाङ्कः -
अध्येत्रा उत्तराणि विलिख्य एतत्पुस्तिकाप्रत्यर्पणदिनाङ्कः -

अध्येतुः हस्ताक्षरम् कृतक

मूल्याङ्कनकर्तुः नाम -
मूल्याङ्कनकर्त्रा एतत्पुस्तिकाप्राप्तिदिनाङ्कः -
मूल्याङ्कनकर्त्रा मूल्याङ्कनानन्तरं संस्थाने समर्पणदिनाङ्कः -
अध्येत्रा प्राप्ताङ्काः -

खण्डः	निर्धारिताङ्काः	प्राप्ताङ्काः
खण्डः - क	20 X 02 = 40 अङ्काः	
खण्डः - ख	05 X 08 = 40 अङ्काः	
खण्डः - ग	02 X 10 = 20 अङ्काः	
	पूर्णाङ्काः - 100	प्राप्ताङ्काः -

मूल्याङ्कनपुरस्सरं परामर्शैः सह अध्येतुः कृते एतत्पुस्तिकायाः पुनःप्रेषणदिनाङ्कः -

मूल्याङ्कनकर्तुः हस्ताक्षरम् कृतक

स्थानम् -
दिनाङ्कः -

अध्येतुः कृते परामर्शाः,

प्रिय अध्येतः ! भवता/भवत्या पूरितं प्रदत्तकार्यम् अवलोकितम्। मूल्याङ्कनं कृतम्। मूल्याङ्कनस्य
आधारेण कुत्र कुत्र भवदीयः दोषः/लोपः/विस्मृतिः/भ्रान्तिः अभवत् इति ज्ञात्वा स्वाध्यायं पुनः प्रवर्तयतु।
शुभकामनाः॥

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

मूल्याङ्कनकर्तुः हस्ताक्षरम् व्यक्त

दिनाङ्कः

शास्त्री (तृतीयवर्षम्) - पञ्चमपत्रम् (व्याकरणम्)

विषयः - वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदी (कृत्यप्रक्रियातः साधारणस्वर.....) - 100 अङ्काः ।

निर्देशः - अस्य पञ्चमपत्रस्य शतम् (100) अङ्काः निर्धारिताः सन्ति एवम् अस्मिन् त्रीणि (3) खण्डानि सन्ति।
अध्येत्रा एषु समाहितानां प्रश्नानामुत्तरं पृथग्विहित-विस्तृत-निर्देशानुसारेण देयम्।

Note - This paper is of one hundred (100) marks containing three (3) sections. Candidates are required to attempt the questions contained in these sections according to the detailed instructions given therein.

खण्डः - क

अङ्काः 20 x 2 = 40

निर्देशः - अस्मात् खण्डात् केचन विंशतिः (20) प्रश्नाः समाधेयाः।

Note - This section contain twenty five questions. Out of these twenty (20) questions should be answered.

1. अचो यत् इत्यस्य कोऽर्थः ?
2. निष्ठा सूत्रेण कौ प्रत्ययौ भवतः ?
3. कानच्प्रत्ययविधायकम् सूत्रम् किम् ?
4. जेयम् इत्यत्र कौ प्रकृतिप्रत्ययौ ?
5. चजोः कुः घिण्यतोः सूत्रस्य कोऽर्थः ?
6. पण्डितम्मन्यः इत्यत्र कः प्रत्ययः ?
7. गोदः इत्यत्र प्रकृतिप्रत्ययौ निर्दिशत ।
8. वास्तव्यः शब्दे कः प्रत्ययः ?
9. सुपि स्थः सूत्रस्य उदाहरणम् लिखत ।
10. तयोरेवकृत्यक्तखलर्थाः सूत्रस्य कोऽर्थः ?
11. पचेलिमाः इत्यत्र कः प्रत्ययः ?
12. तुमुन्प्रत्ययविधायकम् सूत्रम् लिखन्तु ।
13. भावे सूत्रस्य उदाहरणमेकं प्रदर्शयत ।
14. ह्रस्वस्य पिति कृति तुक् सूत्रस्य कोऽर्थः ?
15. समानकर्तृकयोः पूर्वकाले सूत्रेण कः प्रत्ययो विधीयते ?
16. ह्रस्वस्य पिति कृति तुक् सूत्रस्य अर्थं लिखन्तु ।
17. कृत्यप्रत्ययाः कस्मिन्नर्थे भवन्ति ?
18. वध्यः इत्यत्र धातुप्रत्ययौ कौ ?
19. क्त्वाप्रत्ययविधायकम् सूत्रम् किम् ?
20. सत् -संज्ञकौ प्रत्ययौ कौ ?
21. अकर्तरि च कारके संज्ञायाम् सूत्रस्य कोऽर्थः ?
22. पाघ्राध्माधेट्दृशः शः इत्यस्य कोऽर्थः ?

23. कुरुचरी इत्यत्र कः प्रत्ययः ?
24. भिक्षुः इत्यत्र केन सूत्रेण उप्रत्ययो विधीयते ?
25. कारकः इत्यत्र प्रकृतिप्रत्ययौ निर्दिशत ।

खण्डः – ख

अङ्काः 5 x 8 = 40

निर्देशः - अस्मात् खण्डात् केचन पञ्च (05) प्रश्नाः समाधेयाः। प्रत्येक प्रश्नः प्रायः शतशब्दैः (100) समपेक्ष्यते ।

Note - This section contains eight questions. Out of these five (05) questions should be answered. Each question should be answered in about one hundred (100) words.

1. वाऽसरूपोऽस्त्रियाम् सूत्रम् यथाग्रन्थं सोदाहरणं स्पष्टयत ।
2. एतिस्तुशास्वृदृजुषःक्यप् सूत्रम् सोदाहरणं यथाग्रन्थं वर्णयताम् ।
3. नन्दिग्रहिपचादिभ्यो ल्युणिन्यचः सूत्रम् सोदाहरणं व्याख्यात ।
4. पोरदुपधात् सूत्रम् सोदाहरणं प्रदर्शयत ।
5. कर्ता, कम्बलदः, वास्तव्यः, दानीयः, भिदेलिमाः एषु त्रयः प्रयोगाः साधनीयाः ।
6. निष्ठासंज्ञाविधायकम् सूत्रम् प्रदर्श्य सोदाहरणं विवेचयत ।
7. सोदाहरणं तयोरेव कृत्यक्तखलर्थाः सूत्रम् प्रस्तूयताम् ।
8. इगुपधज्ञाप्रीकिरःकः सोदाहरणं प्रतिपादयत ।

खण्डः - ग

अङ्काः 2 x 10 = 20

निर्देशः - अस्मात् खण्डात् द्वौ (02) प्रश्नौ समाधेयौ। प्रत्येक प्रश्नः प्रायः त्रिशतशब्दैः (300) समपेक्ष्यते।

Note - This section contains four questions. Out of these two (02) questions should be answered. Each question should be answered in about three hundred (300) words.

1. भृत्याः, चिकीर्षुः, वाक्यम्, बुधः, पिबः, ज्वालः, नर्तकः कुम्भकारः, एषु पञ्च प्रयोगाः साधनीयाः ।
2. तुमुन् विधायकं क्त्वाविधायकं सूत्रम् सोदाहरणं प्रपञ्चयत ।
3. ललाटन्तपः, शम्भवः, गतवान्, पक्कः, पण्डितम्मन्यः, पाकः, चयः, भिक्षुः एषु पञ्च प्रयोगान् साधयत ।
4. शानच्-कानच्प्रत्ययौ ससूत्रम् सोदाहरणं वर्णयत ।

